

cînteia tineretului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XL, SERIA II, Nr. 11 019

6 PAGINI - 50 BANI

VINERI, 2 NOIEMBRIE 1984

Constituindu-se într-o nouă și vibrantă mărturie a sentimentelor de dragoste și înaltă prețuire față de cel mai iubit fiu al națiunii noastre, înscriindu-se în amplul și rodnicul dialog pe care secretarul general al partidului îl poartă cu fâuritorii bunurilor materiale din întreaga țară, ieri a început

VIZITA DE LUCRU A TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU în mari unități industriale și de cercetare din Capitală

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a început, joi, 1 noiembrie, o vizită de lucru în mari unități industriale și de cercetare din Capitală.

Accasta nouă întâlnire a tovarășului Nicolae Ceaușescu, cu reprezentanții ai unor cunoscute colective muncitorești se înscrie în amplul și rodnicul dialog pe care secretarul general al partidului îl poartă permanent și nemijlocit cu fâuritorii bunurilor materiale din întreaga țară. Ca de fiecare dată, vizita a prieteni o analiză aprofundată a modului în care se realizează prevederile de plan pe anul în curs și pe întregul cincinal, orientările de mare însemnătate privind promovarea progresului tehnico-științific, realizarea exemplară a producției fizice și a sarcinilor de export, sporirea tot mai accentuată a productivității muncii, înnoirea producției, reducerea consumurilor de materii prime, combustibili și energie, diminuarea cheltuielilor materiale, ridicarea calității produselor și a eficienței întregii activități economice, aplicarea noului mecanism economico-financiar. Pe baza examinării atente a posibilităților existente în fiecare unitate, au fost stabilite noi măsuri menite să asigure îndeplinirea cu succes a sarcinilor ce revin acestor unități industriale și de cercetare bușureștine din programul de muncă prefurcat în proiectul de Directive ale Congresului al XIII-lea al partidului, program care stabilește direcțiile și orientările de bază ale dezvoltării patriei în viitorul cincinal, perspectivele accelerării construcției socialiste în țara noastră.

Desfășurată în aceste zile de puternic avânt în întrecerea socialistă, cînd oamenii muncii din Capitală, asemenea întregului nostru popor, își mobilizează intens energiile pentru a întîmpla cu noi și tot mai mari realizări apropiatul forum al comunistilor români, vizita s-a constituit într-o nouă și vibrantă mărturie a unității de gând și faptă a muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor și cercetătorilor din unitățile vizitate, a dragostei nemărginite față de partid, de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care întruchipează în modul cel mai strălucit înaltele virtuți ale poporului român, născutele sale fierbinți de pace și progres.

Înlăcărate de luminosul exemplu de dăruire patriotică, revoluționară al conducătorului iubit al partidului și statului nostru, colectivele de oameni ai

muncii din Capitală și-au reafirmat și cu acest prilej hotărîrea fermă de a întări prin noi fapte de muncă voiața unanimă a întregului popor ca la cel de-al XIII-lea Congres al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales în funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român. La vizita de lucru au participat tovarășii Nicolae Constantin, Gheorghe Pană, Ion Ursu, Silviu Curticanu.

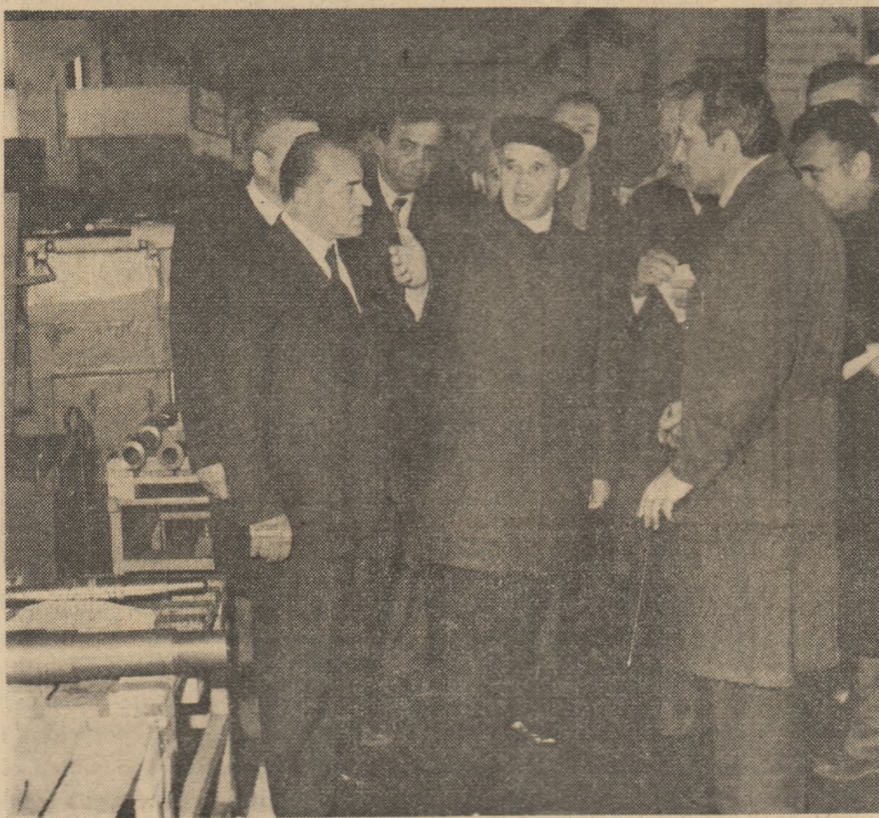
Primul obiectiv înscris în agenda vizitei a fost Centrul de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru semiconductoare, unitate în curs de desfășurare a întinșii activități de cercetare și microproducție pentru componente electronice semiconductoare din familia diodelor, tranzistorilor, circuitelor integrate, precum și în direcția realizării utilajelor necesare fabricării acestor produse.

Centrul, înființat la îndemnul tovarășului Nicolae Ceaușescu, pune în valoare, prin produsele de cercetare, pentru piața internă și pentru export, capacitatea de creație a specialiștilor români în acest domeniu de vîrf al electronicii, aducîndu-și, totodată, o contribuție importantă la promovarea progresului tehnico-științific în țara noastră prin aplicarea în producție a cercetărilor științifice, prin realizarea de produse cu înalt grad de tehnicitate și fiabilitate.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost primit cu mare bucurie de cei care lucrează în această unitate, de alți oameni ai muncii de pe platforma electronică de la Băneasa.

Secretarul general al partidului, împreună cu ministrul industriei de mașini-unelte, electrotehnică și electronică, Alexandru Neaculă, cu reprezentanții conducerei unității, a analizat modul în care au fost îndeplinite sarcinile ce au revenit din planul de cercetare și producție în acest cincinal, din indicațiile cu privire la dezvoltarea continuă a cercetării în domeniul electronic și microelectronicii, la asimilarea de noi materiale pure și extrapure solicitate de industria electronică și electrotehnică.

Prin intermediul unor grafice, utilaje perfecționate și produse, gazdele au prezentat evoluția principalilor indicatori de eficiență ai cercetării și producției, arătînd, între altele, că valo-

rea producției-marfă realizate în acest an cu peste 40 în sută față de 1983 obținîndu-se beneficii de peste 22 milioane lei. S-a pus accent în special pe creșterea fiabilității echipamentelor realizate, reducerea consumurilor de materii prime și a dimensiunilor economice ale, sporirea productivității muncii. Au fost perfecționate tehnologiile pentru producția de circuite integrate, tranzistori, diode, semiconductoare electronice, dîndu-se prioritate acestor tehnologii care asigură o mare puritate și extrapure care încă se născău. Apoi, realizarea circuitelor integrate, secretarul general al partidului a cerut să se introducă în procesul productiv cele mai avansate metode și tehnologii, comparabile cu cele similare pe plan mondial.

Acordînd rezultate excelente, tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut să se acționeze în continuare pentru scutirea ciclului cercetare-proiectare-producere, subliniind că, în acest mod, va crește eficiența întregii activități de cercetare, se va accelera introducerea progresului tehnico-științific în interes economic.

Analizînd activitatea de cercetare și microproducție, secretarul general al partidului a cerut să se întărească și mai mult unitatea și solidaritatea muncii, să se păstreze înaltul nivel de responsabilitate și seriozitate în realizarea sarcinilor de muncă, să se continue să se introducă în procesul productiv cele mai avansate metode și tehnologii, comparabile cu cele similare pe plan mondial.

Acordînd rezultate excelente, tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut să se acționeze în continuare pentru scutirea ciclului cercetare-proiectare-producere, subliniind că, în acest mod, va crește eficiența întregii activități de cercetare, se va accelera introducerea progresului tehnico-științific în interes economic.

Analizînd activitatea de cercetare și microproducție, secretarul general al partidului a cerut să se întărească și mai mult unitatea și solidaritatea muncii, să se păstreze înaltul nivel de responsabilitate și seriozitate în realizarea sarcinilor de muncă, să se continue să se introducă în procesul productiv cele mai avansate metode și tehnologii, comparabile cu cele similare pe plan mondial.

Analizînd activitatea de cercetare și microproducție, secretarul general al partidului a cerut să se întărească și mai mult unitatea și solidaritatea muncii, să se păstreze înaltul nivel de responsabilitate și seriozitate în realizarea sarcinilor de muncă, să se continue să se introducă în procesul productiv cele mai avansate metode și tehnologii, comparabile cu cele similare pe plan mondial.

În Editura Politică a apărut, în limba germană, în colecția „DIN GÎNDIREA ECONOMICĂ A PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI” NICOLAE CEAUȘESCU Dezvoltarea economico-socială a României în profil teritorial

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU a primit pe ambasadorul Republicii Turcia

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit, joi după-amiază, pe ambasadorul Republicii Turcia. N hit Özgür, în vizită de rămas bun, cu ocazia încheierii misiunii sale în țara noastră. A avut loc, cu acest prilej, o convorbire care a decurs într-o atmosferă cordială.

MARELE FORUM AL COMUNIȘTILOR

moment de excepțională însemnătate în viața și activitatea partidului și poporului

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN O politică dedicată progresului permanent și multilateral al țării

Starea națiunii noastre socialiste pune astăzi în termenii deosebit de semnificativi acea trăsătură cardinală a întregii politici a Partidului Comunist Român, și anume promovarea consecventă a progresului multilateral al țării, asigurarea mijloacelor necesare dezvoltării noastre spre culmi de civilizație mereu mai înalte. Sarcinile și obiectivele stabilite dau măsura reală, validată de practică a acestor optime și totodată misiuni istorice, iar realizările dobîndite demonstrează energia cu care poporul român acționează în vederea îndeplinirii acestor politici purtînd emblema spiritului revoluționar de cea mai pură vibrație patriotică.

Intr-adevăr, strategia adoptată de partidul nostru are dreptă valoare continuă a bunăstării și prosperității patriei și poporului, afirmarea ei liberă și demnă în lume. Insași construcția societății socialiste se identifică cu progresul societății românești, identificare argumentată de cele patru decenii de istoria nouă, comunistă, și care în perioada de care o numim „Erasul Nicolae Ceaușescu” a căpătat valențe superioare, înscriindu-se ca cea mai rodnică din întreaga noastră istorie.

Temelnicia progresului poporului român este rezultatul nemijlocit al politicii partidului de restrucurare fundamentală și perfecționare continuă a tuturor sectoarelor de activitate, plătind munca și

creația tuturor fiilor țării pe coordonatele exigențelor fiercării clape pe care o străbatem, în raport de sarcinile și obiectivele planurilor elaborate. Conexiunea, întreprinderea dialectică în care

se găsește componentele vechii noastre asigură echilibrul și dinamica strategiei progresului într-o perspectivă globală. Se știe, de-a lungul anilor, și astăzi de asemenea, au fost și sînt și acum luate măsuri întinse să stimuleze buna desfășurare a activității sub semnul calității și eficienței, al obținerii unor rezultate

de criză față de care nimeni nu se poate considera la adăpost. Faptul că în aceste circumstanțe România realizează pași înainte, că își continuă ascensiunea pe treptele civilizației socialiste și comuniste capătă o dimensiune cu totul specială, punînd pregnant în lumină murle resurse pe care le avem, capacitatea partidului de a mobiliza și uni energiile națiunii, de a orienta eforturile în direcții eficiente, realiste și realizabile.

Conceptul de progres multilateral în România de astăzi, așa cum se regăsește el în documentele programatice ale

TRAIAN GANJU

(Continuare în pag. 4-V-a)

Din marea carte a istoriei noastre naționale

200 DE ANI DE LA MAREA RĂSCOALĂ CONDUSĂ DE HOREA, CLOȘCA ȘI CRIȘAN

Se împlinesc astăzi douăzeci și doi de ani de la unul din marile evenimente ale istoriei noastre naționale, unul din acele evenimente în care descoperim glorioasă lecție de eroism și strămoșilor noștri — marea răsccoală condusă de Horea, Cloșca și Crișan. Cinstim cu un profund sentiment de recunoștință și admirație, totodată eroica bătaie a tărînimii române din Transilvania, care a constituit o etapă importantă în dezvoltarea și afirmarea națiunii noastre, în economia românească.

Vizita de lucru a continuat la Intreprinderea de piese radio și semiconductori — Băneasa, situată în imediata vecinătate a Institutului de fizică. Această unitate industrială modernă, care este principala sursă de echipamente pentru electrificarea și automatizarea, a cunoscut în anii actuali cincinal un empușcare de modernizare și dezvoltare. Semnificativ în acest sens este faptul că, în prezent,

feudal al habsburgilor și aroftor, cerînd a li se recunoaște drept identitatea națională, realitatea vechimii prioritară pe acest vechi pămînt românesc și de a dobîndi condiții de viață omenești. Cauzele răscălei se găsesc adesea în veacurile de asuprire socială și națională, iar izbucnirea ei nu a făcut decît să demonstreze că de acuta, dramatică era situația populației românești din Transilvania, care stăpînea feudală îl refuza orice drept. Iobagii români s-au ridicat la luptă cu arma în mînă avînd conștiința căuzei lor, că nu aveau nimic de așteptat de la stăpîni de atunci ai țării.

In Horea, Cloșca și Crișan tărînimii române și-a găsit conducătorii de care avea nevoie atunci, iar ei au intrat în lăcașul poporului român, să adăreze simboluri ale eroismului și lertății pentru truditorii acestui pămînt, pentru cei pe ai căror umeri s-a sprijinit marea edificii naționale și în al căror suflet au rămas mereu vii aspirările și idealurile de dreptate și libertate. Modul sincer și în care stăpînitorii de atunci au înăbușit răscălea tărînimii române arată între altele și slăbiciunea lor, trada spîmna pe care le-a înăbușat-o ridicarea revoluționară la luptă a românilor. Mii și mii de români au plătit cu viața, dar exemplul lor s-a păstrat viu în memoria celor ce i-au urmat, iar acțiunile lor s-au dovedit din temelii feudalitatea în Transilvania.

Însemnătatea deosebită a marii răscălei conduse de Horea, Cloșca și Crișan avea să se evidențieze imediat, în anii următori.

LA BAZA ÎNTREGULUI ÎNVĂȚĂMÎNT ROMÂNESC — o concepție științifică, profund revoluționară privind legarea tot mai strînsă a acestuia cu cercetarea și producția

(ÎN PAGINA A 2-A)

În întâmpinarea Congresului al XIII-lea al partidului PROGRESUL MULTILATERAL AL SOCIETĂȚII SOCIALISTE ROMÂNEȘTI SUB SEMNUL MARILOR IZBÎNZI, AL VIITORULUI NOSTRU LUMINOS

LA BAZA ÎNTREGULUI ÎNVĂȚĂMÎNT ROMÂNESC — o concepție științifică, profund revoluționară privind legarea tot mai strînsă a acestuia cu cercetarea și producția

Forța marilor idei creatoare

Directivile Congresului al XII-lea al partidului au marcat o nouă etapă și în domeniul învățămîntului. La scurt timp de o săptămână lucrările Congresului al XII-lea al partidului, din inițiativa tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU** s-au deschis, la București, lucrările primului Congres al educației și învățămîntului, forum care, în lumina excepționalei cuvîntări rostită de secretarul general al partidului cu acest prilej, pe baza hotărîrilor marelui forum al comunistilor, a stabilit direcții de dezvoltare ale învățămîntului românesc de toate gradele. Unul dintre obiectivele care să conducă la împlinirea orientărilor stabilite de partid și a prevederilor legii în sensul creșterii și mai puternice a rolului școlii în formarea cadrelor necesare construcției socialiste, în educarea revoluționară a tinerii generații, în concordanță cu cerințele construcției noi orînduirii, cu asigurarea participării poporului la conducerea societății, la înaintarea ei spre comunism, îl reprezintă legarea tot mai strînsă a învățămîntului cu cercetarea, cu producția. Dealtfel, acest obiectiv este subliniat cu clarviziune, cu înțelepciune și deosebită grijă pentru destinele tinerii generații la ficare întâlnire pe care conducătorul partidului și statului — **noștru**, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, o are cu tineretul. Sînt vii în memoria tineretului studios cuvîntările rosite de secretarul general al partidului la Congresul al XI-lea al U.T.C., la XII-a Conferință a U.A.S.C.R. și a IV-a Conferință națională a Organizației Pionierilor, la a XIII-a Conferință a U.A.S.C.R., la deschiderea fiecărui an de învățămînt, sînt vii cuvintele prin care sînt îndemnați să învețe și iar să învețe pentru a deveni cetățeni de nădejde ai patriei. De ficare dată, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, cu dragoste și încredere neprecupețită în forța, în vigoarea intelectuală a tinerii generații, subliniază importanța aportului de inteligență ce se pretinde „viitorului însuși al națiunii noastre socialiste”. Recent, la marea adunare populară din municipiul Timișoara, în cuvîntarea rostită cu prilejul deschiderii noului an de învățămînt, tovarășul **NICOLAE**

CEAUȘESCU a subliniat încă o dată importanța muncii de o înaltă calitate în învățămînt, ca o garanție a progresului multilateral al patriei noastre. Și în anii care au trecut de la Congresul al XII-lea al partidului s-au făcut noi investiții, s-a îmbunătățit și perfecționat baza materială a învățămîntului, s-au perfecționat legislația, programele și planurile de învățămînt, așa că, acum, în anul celui de-al XIII-lea Congres al partidului, școala românească dispune de o bază materială adecvată promovării unui învățămînt de calitate superioară.

Sînt normale ascendența, programul învățămîntului românesc, atîta timp cît există o linie clară, continuitate în politica internă și externă românească în general, și în cea a învățămîntului în special, atîta timp cît dispunem de programe clare, rigurose fundamentate, pe baza cunoașterii realității și a planurilor de perspectivă. Este meritul incontestabil al secretarului general al partidului, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, de a fi orientat învățămîntul românesc pe calea progresului, pe calea succesului care se ogîndește cu claritate în succesele permanente ale economiei naționale, este meritul partidului nostru care a creat posibilitatea tuturor fiilor și fiicelor acestui pămînt să-și dezvolte capacitatea intelectuală, aptitudinile, încă de pe băncile școlii, astfel ca, ajunși în unitățile social-economice, ei să fie personal muncitor gata format, capabil să răspundă solicitărilor sarcinilor de producție. De asemenea, în cercetare, avînd ca model exemplul luminos al tovarășei academiciene doctore inginer **ELENA CEAUȘESCU**, tineretul studios se străduiește, sub îndrumarea cadrelor didactice, a specialiștilor, să răspundă imperativelor prezentului. Exemple concrete pe care le vom da în această pagină vor ilustra convingător această realitate, izbînzile dobîndite din împlinirea strînsă, organică dintre învățămînt, cercetare, producție, în anii dintre cele două mari forumuri ale comunistilor.

Cadre bine pregătite pentru toate domeniile de activitate

În perioada care a trecut de la Congresul al XII-lea, peste 1 milion de muncitori calificați, maiștri și ingineri, alte cadre cu pregătire medie și superioară de specialitate au părăsit băncile claselor și amfiteatrelor pentru a răspunde prezent în economia națională. Ei aparțin celor care, în proporție de peste 70 la sută, au participat la cercuri tehnico-aplicative din școli, licee, facultăți și unități economice.

Printre ei se află și cei care, în anul 1984, răspunzînd cu entuziasm chemării partidului, ca dealtfel în fiecare an, au realizat exemplare fapte de muncă: ● în campania agricolă au participat 1,8 milioane de elevi și studenți ● 185 000 de elevi și studenți au acționat pe cele 238 de șantiere naționale, județene și locale ale tineretului.

Dinamism, calitate, eficiență

Integrarea învățămîntului în cercetare și producție, principiu fundamental al școlii românești, a constituit, în perioada care a trecut de la cel de-al XII-lea Congres al partidului, temeiul răspunsului angajat al tinerii generații, al tuturor slujitorilor școlii, dat sarcinilor mobilizatoare tratate de partid. Astfel, în prezent ● peste 90 la sută din numărul elevilor din învățămîntul liceal se pregătesc în licee industriale, agroindustriale și silvice ● în aceste unități de învățămînt, circa 54 la sută din timpul alocat prezenței este dedicat studiului disciplinelor fundamentale, de cultură generală, și social-politice, iar ● 46 la sută celor tehnologice, de specialitate și practice productive ● din cele 14 212 laboratoare și 11 861 ateliere de care dispune învățămîntul primar, gimnazial și liceal, 5 051 laboratoare și 3 723 ateliere — cu 129 106 locuri sînt destinate elevilor din învățămîntul liceal ● locurile de muncă din atelierele școlii sînt dotate cu aparatură și utilaje complexe, moderne. O dovadă a prezentei asigurate elevilor în timpul liceului o reprezintă și următoarele date ● din absolvenții anului 1983, 17,7 la sută au devenit studenți, și 82,3 la sută pot fi înținți în producție.

Beneficiind de gîndirea politică, științifică și revoluționară a secretarului general al partidului, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, învățămîntul liceal, cel profesional și de maștri cunoaște, în perimetrul de după Congresul al XII-lea un salt calitativ remarcabil, sînt reprezentat în principal de viziunea integratoare asupra învățămîntului, cercetării și producției. Iată cîteva date care ilustrează dinamismul școlii românești ce vizează formarea complexă a tinerii generații, largirea continuă a cîmpului său de cunoaștere, de pregătire profesională ● numai în anul școlar trecut au funcționat 25 245 de clase în treapta I de liceu (învățămînt de zi), din care 15 702 clase la liceele industriale și 7 767 clase la liceele agroindustriale ● în treapta a doua au funcționat 6 107 clase din care 4 363 în licee industriale și 730 în licee agroindustriale ● învățămîntul seral cunoaște și el o dezvoltare fără precedent ● 4 639 de clase din care 3 403 în licee industriale și 466 în licee agroindustriale și silvice ● învățămîntul profesional și de maștri (cursuri de zi și seral) a înregistrat 5 242 de clase ● Numărul de elevi în licee, școli profesionale și de maștri a fost în anul 1984 de 1 453 769.

Pregătire complexă, multilaterală, sub semnul marilor exigențe ale prezentului și viitorului

Puternic integrat cu cercetarea și producția, aducîndu-și o contribuție tot mai importantă la progresul tehnico-științific și cultural național, învățămîntul superior românesc reprezintă, incontestabil, una dintre materializările celei mai elevante ale politicii promovate de secretarul general al partidului, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**. Învățămîntul românesc superior, prin contractele încheiate cu diverse întreprinderi și instituții, contribuie la realizarea programului central de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducere a progresului tehnic. Astfel ● în 1983, această activitate de îmbinare a învățămîntului cu cercetarea și producția s-a concretizat în ● peste 400 de produse noi, în studii, cercetări și proiectări cu aplicabilitate imediată sau de perspectivă ● în anul 1983, participarea la creația tehnico-științifică s-a ridicat la 3 000 de teme, vizînd cele mai diverse domenii de activitate. Dealtfel, în 1983, agînda activității de cercetare științifică studențească arată astfel ● 1892 activități mixte de cercetare (cadre didactice și studenți) cu 120 002 membri ● 473 colective de cercetare mixte (cadre didactice, specialiști, studenți) cu 3 814 membri ● 11 085 teme luate în cercetare de 32 479 studenți ● 7 638 lucrări cu aplicabilitate practică, autori, 21 340 studenți ● 2 210 lucrări de cercetare fundamentală efectuate de 5 129 studenți ● 1 182 lucrări asimilate semnate de 4 515 studenți ● 13 314 lucrări comunicate în sesiuni științifice studențești, avînd ca

servicii, 20 milioane de lei ● în producția marfă, activitate de producție, peste 280 milioane lei.

În anul 1981, consemnăm ● 2 214 cercuri științifice studențești cu 48 484 de membri ● 1 296 proiecte tehnice sau de execuție ● 426 produse noi sau modernizate ● 686 tehnologii noi perfecționate ● 95 de sisteme de agregare și con-

ducerea unor produse pentru export. Astfel, în anul 1984, Institutul politehnic exportă produse în valoare de peste 8 milioane de lei ● în cadrul procesului de integrare, studenții participă la soluționarea unor probleme ale economiei naționale și abordarea unor noi teme de cercetare. Pe platforma Institutului politehnic bucureștean, funcționează, din

„**TRAIAN VUIA**”, TIMIȘOARA: ● un colectiv larg de cadre didactice și studenți a inițiat o cercetare de amploare, sub egida C.N.S.T., cu privire la stocarea de lungă durată a căldurii obținute din energia solară.

UNIVERSITATEA BRASOV: ● direcția principală, prioritară, a cercetării, are ca obiectiv construcția de roboți industriali. Între realizări se numără proiectarea și construirea unei „mîini” mecanice pentru operații de încălzire la cald a produselor din bazalt topit și recristalizat pentru întreprinderea brășoveană de lianți ● robotul de sudură acționat cu motoare electrice și comandat cu microprocesor etc. ● numărul proiectelor de diplomă și al temelor de cercetare susținute în ultimii doi ani în domeniul manipulatorilor, roboților industriali și al automatizării proceselor de producție se ridică la aproape 180.

UNIVERSITATEA CRAIOVA: ● cercetarea științifică este orientată în principal spre realizarea de echipamente pentru locomotive Diesel fabricate la „Electroputere”, precum și pentru întreprinderile de profil din oraș, între care și „OLCIT”.

anul școlar 1978-1979, întreprinderea de aparate și utilaje pentru cercetare.

La 15 septembrie 1980, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** a participat la inaugurarea, la FACULTATEA DE TECHNOLOGIE CHIMICĂ DIN IASI, a Unității de producție destinată fabricării birții speciale, prima unitate de acest fel din țară.

INSTITUTUL POLITEHNIC

cere ● 763 prototipuri și unicate.

Iată cîteva exemple concrete de investigație: **INSTITUTUL POLITEHNIC BUCUREȘTI** ● toți studenții anilor IV-V lucrează în cercetare, proiectare ● în fiecare an, la sesiunea de comunicări științifice participă peste 3 500 de autori studenți cu peste 2 000 de lucrări ● cercetarea științifică studențească a condus la fa-

ctura unor produse pentru export. Astfel, în anul 1984, Institutul politehnic exportă produse în valoare de peste 8 milioane de lei ● în cadrul procesului de integrare, studenții participă la soluționarea unor probleme ale economiei naționale și abordarea unor noi teme de cercetare. Pe platforma Institutului politehnic bucureștean, funcționează, din

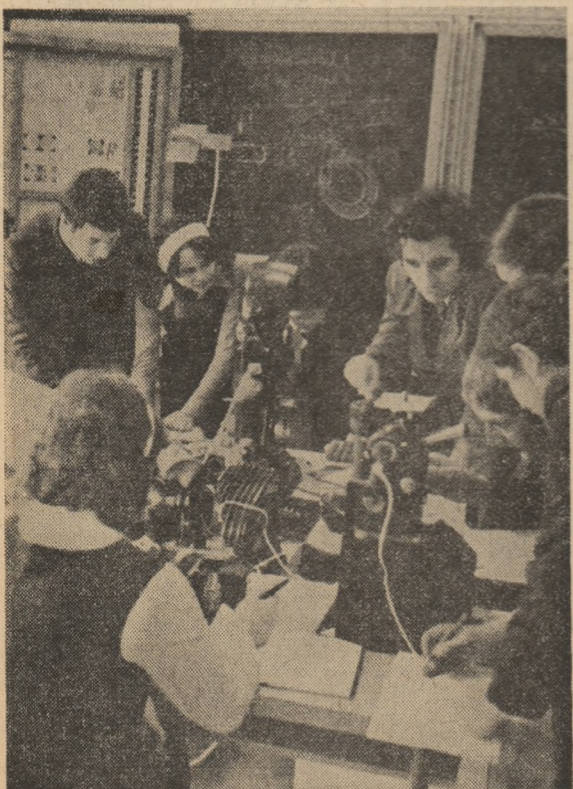
Ample și mobilizatoare perspective privind dezvoltarea școlii de toate gradele

● ÎN CINCINALUL 1986-1990. „Se va dezvolta în continuare învățămîntul pe baza politenizării și integrării strînse cu producția și cercetarea.

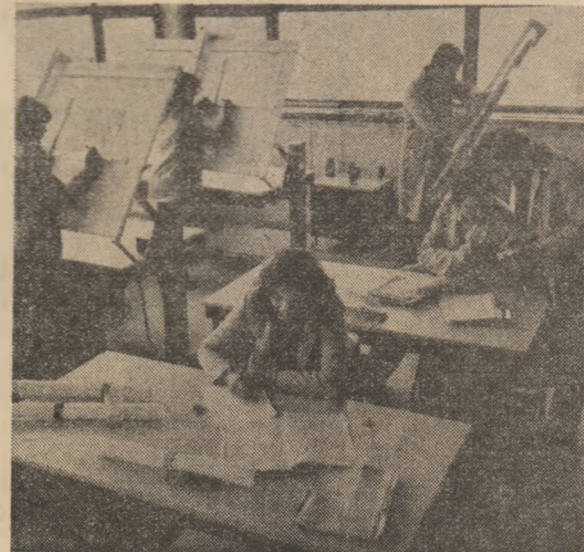
În treapta I a învățămîntului liceal vor fi cuprinși toți absolvenții clasei a VIII-a; din numărul total al acestora peste 90 la sută vor urma liceele industriale și agroindustriale. La sfîrșitul cincinialului, în învățămîntul de 12 ani vor fi cuprinși la cursurile de zi și serale circa 60 la sută din absolvenții treptei I. Învățămîntul profesional va contribui, în mai mare măsură, la asigurarea muncitorilor calificați, școlarizîndu-se anual circa o treime din tinerii care au absolvit 10 clase. Se va perfecționa și moderniza învățămîntul superior în continuare în concordanță cu nevoile economiei naționale și cerințele celor mai noi cuceriri ale științei, tehnicii și culturii”.

● ÎN PERIOADA 1991-2000. „În învățămînt se va asigura generalizarea celei de-a doua trepte a liceului, întregul tineret va fi cuprins în învățămîntul de 12 ani. Învățămîntul va trebui să asigure ca tinerii să fie pregătiți în mai multe meserii și specialități, pentru a putea astfel trece mai ușor de la o activitate la alta, în raport cu cerințele concrete ale producției și vieții sociale. Învățămîntul superior se va dezvolta pe baza integrării tot mai profunde cu cercetarea și producția, acoperînd integral necesitățile de cadre pentru toate sectoarele activității economico-sociale”.

(din proiectul de Directive ale Congresului al XIII-lea al P.C.R.)

Fotografii de VALERIU TANASOF

Pagină realizată de MIOARA VERGU

VIZITA DE LUCRU A TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 1)

producția întreprinderii s-a dublat față de primul an al cincinalului, peste 70 la sută din produsele realizate fiind noi sau re-proiectate. Numai în acest an, nomenclatorul de fabricație al întreprinderii a cuprins peste 200 de familii de noi produse, în circa 1500 de tipodimensiuni.

În centrul analizei se află specialiștii întreprinderii s-au s-au s-au probleme legate de modul cum se aplică rezultatele cercetării în producție, cum se acționează pentru promovarea în continuare a progresului tehnic, diversificarea și modernizarea producției, creșterea calității și competitivității produselor, sporirea eficienței întregii activități.

Informind despre stadiul realizării sarcinilor trasate de secretarul general al partidului în cadrul prezentei vizite, directorul întreprinderii, Anton Văntășescu, a arătat că eforturile colective au fost îndreptate spre asimilarea de componente electronice care asigură importanța economică și energetică beneficiarilor, creșterea performanțelor componentelor electronice, diversificarea gamei de profile din aluminiu pentru industria electronică. S-a subliniat, totodată, că prin aplicarea unor tehnologii moderne în procesul de fabricație, folosirea unor materiale indigene au fost realizate importante economii valutare. Au fost obținute rezultate notabile pe linia îndeplinirii programului special privind dezvoltarea producției de materii prime și materiale de uz electronic, înnoirii ei ritmice și miniaturizării componentelor, cu efecte asupra reducerii considerabile a consumurilor materiale și a costurilor.

Printre realizările de seamă ale unității, ce se regăseau și în cadrul expoziției organizate cu acest prilej în intrarea în secția de circuite integrate, au reținut atenția familiilor de tranzistoare de putere cu performanțe deosebite, prin fabricarea cărora întreprinderea bucuresteană își aduce o importantă contribuție la reducerea efortului valutar al țării, contactoarele stațice, sistemul de comandă și reglare destinat echipării instalațiilor de foraj electric, circuitele integrate logice bipolare cu tehnologii noi și circuitele integrate liniare de mare densitate.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu este informat, că sarcinile de plan pe perioada care a trecut din acest an au fost îndeplinite și depășite în toți indicatorii cu toate că acestea sînt mult sporite față de anul 1983.

Vizitând secțiile circuite integrate și tranzistoare cu siliciu, secretarul general al partidului este informat, că de curând I.P.R.S.-Băneasa a trecut la fabricarea unor componente profesionale destinate programelor speciale și a tranzistoarelor de comutație și înaltă tensiune, produse deosebit de solicitate în cadrul proceselor de automatizare și robotizare.

Aprecind realizările obținute, tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut să se acționeze cu hotărâre pentru dezvoltarea producției de componente, astfel încît pînă în 1990 să fie rezolvate problemele legate de materialele prime și echipamentele specifice acestei industrii. Totodată, a arătat că este necesar să fie realizate echipamente cu un înalt grad de tehnicitate și automatizare, la nivelul celor mai de seamă creații de acest fel pe plan mondial, la producerea cărora să se aducă contribuția și alte ramuri de vîrf ale economiei noastre.

În continuare, a fost vizitat Institutul de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru electronică, rod al gândirii inovatoare, al preocupării permanente a secretarului ge-

neral al partidului pentru dezvoltarea ramurilor industriale de vîrf, purtătoare în cel mai înalt grad ale progresului tehnic.

Inițiat cu 18 ani în urmă, pe una din cele mai tinere platforme industriale ale Bucureștiului — Pipera, institutul a fost vizitat în mai multe rânduri de secretarul general al partidului, colectivul de aici beneficiind de fiecare dată de noi și prețioase indicații.

Cu ajutorul unor grafice și panouri, al unei reprezentative expoziții organizate la intrarea în institut, directorul acestuia, Octavian Juncu, prezintă modul în care au fost transpuse în viață sarcinile trasate de secretarul general al partidului cu prilejul vizitei anterioare — din iunie 1983 — în această unitate de cercetare, direcțiile de activitate pentru perioada 1984—1985 și în perspectivă.

Institutul bucurestean este autoral a o serie de unitate destinate unor obiective de importanță deosebită ale economiei naționale, cum sînt: metruul, Canalul Dunăre-Maree Neagră, Portile de Fier I și Portile de Fier II, centrale nucleare. Institutul livrează, de asemenea, întreprinderilor de profil prototipuri ale unor produse inovative de documentație tehnică și o parte din utilajele specifice necesare, în scopul scurtării duratei de introducere în fabricație a produselor respective.

Au fost prezentate o serie de echipamente omologate, realizate în sectorul de microproducție, precum și o parte din produsele transferate în acest an în industrie.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost invitat să viziteze în continuare secția de microproducție a institutului, unde au fost expuse o serie de echipamente realizate pe elemente tipizate, precum și sectorul de scule.

Felicitînd colectivul institutului pentru rezultatele obținute, secretarul general al partidului a cerut ca întreaga tematică de cercetare să pornescă de la ceea ce este nou pe plan mondial, să se diversifice aparaturile pentru diferite sectoare de activitate, inclusiv prin realizarea unor produse de mai mică dimensiuni, să se acorde o atenție deosebită îndeplinirii programului de comunicații prin satelit, să fie stimulată întreaga activitate de cercetare prin aplicarea cu mai multă hotărâre a acordului global.

Următorul obiectiv al vizitei de lucru a fost **Întreprinderea de calculatoare electronice**, unitate reprezentativă a industriei noastre socialiste.

Începută în cadrul unei expoziții, care reunea cele mai recente produse ale întreprinderii, și continuată în citeva secții de fabricație, analiza s-a concentrat asupra unor probleme esențiale privind promovarea sustinută a tehnicii de calcul în toate ramurile economiei naționale.

Directorul întreprinderii, Florica Tănase, a prezentat modul în care colectivul și îndeplinește sarcinile deosebite ce îi revin în acest sens. El a arătat că, puternic mobilizat de indicările date de secretarul general al partidului cu prilejul vizitei precedente, muncitorii și specialiștii de aici au acționat permanent pentru diversificarea și mărirea numărului de calculatoare electronice destinate conducerii proceselor tehnologice și de producție. Astfel, de la începutul cincinalului și pînă în prezent, au fost realizate, circa 2.000 de asemenea echipamente complexe, multe dintre acestea aflate astăzi în dotarea unor obiective prioritare aparținînd metalurgiei, chimiei, construcției de mașini sau altor importante sectoare industriale. Uti-

lizarea acestor mijloace moderne de tehnică de calcul are profunde implicații în planul eficienței economice, aplicarea lor a informaticii în organizarea și desfășurarea proceselor de conducere și de producție contribuind, într-o măsură însemnată, la reducerea consumurilor materiale, de combustibil și energie, la o folosire mai bună a capacităților, la obținerea unor sporuri de producție. În scurtarea duratei de prețuire a fabricației, la ridicarea calității produselor și creșterea productivității muncii.

În cursul discuției, gazele au informat, de asemenea, despre dezvoltarea exportului de tehnică de calcul românească despre tehnologiile ce vor fi introduse în anii următori, despre produsele ce vor fi fabricate în cincinalul viitor, subliniind că în domeniul milioncelor tehnicii de calcul electronică, creșterea producției se va realiza — așa cum prevede proiectul de Directive ale Congresului al XIII-lea al partidului — îndeosebi prin asimilarea de noi mijloace și microcalculatoare pentru conducerea proceselor industriale, precum și a unor tipuri evaluabile de echipamente periferice.

Aprecînd precușările și rezultatele colective, tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut să se acorde, în continuare, toată atenția realizării unor produse de înaltă calitate, cu performanțe superioare, competitive pe plan internațional.

În continuare, secretarul general al partidului a vizitat **Întreprinderea „Aversa”** — unitate specializată în fabricarea pompelor centrifuge destinate economiei naționale și exportului.

La sosire, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost întâmpinat de Petre Prodan, ministrul industriei construcțiilor de mașini, de membri ai conducerii centralei industriale de resort și ai întreprinderii.

Vizita în această importantă unitate industrială a prilejuit o analiză aprofundată a modului în care oamenii muncii de aici au transpus în practică indicațiile date de secretarul general al partidului cu prilejul vizitei precedente, din august 1982, a sarcinilor ce le revin din programele prioritare aprobate pentru diferite ramuri ale economiei naționale.

Directorul întreprinderii, Dimitrie Ghicov, informează că specialiștii, ceilalți oameni ai muncii de la „Aversa” și-au concentrat eforturile în direcția realizării de pompe pentru energia nucleară, ridicării, în continuare, a calității produselor și extinderii tipizării. Au fost prezentate citeva din cele 26 de modele de pompe destinate energiei nucleare, noi tipuri de pompe pentru industria chimică, petrochimică, petrolieră, minieră, pentru transporturi navale și agricole — produse ce se caracterizează prin înalți parametri tehnici și funcționali. Se informează cu mîndrie că marele forum al comunistilor va fi întîmpinat de acest harnic colectiv cu planul pe zece luni depășit la producția fizică și netă, la export și beneficii.

În timpul analizării caracteristicilor tehnice ale unor noi tipuri de pompe, tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut să se acorde, în continuare, o atenție deosebită calității lor, în mod deosebit celor destinate termocentralelor, să se ridice parametrii tehnici și calitatii astfel încît pompele să funcționeze fără intreruperi și în condițiile grele de exploatare.

Apoi, a fost vizitată turnătoria, sector hotărîtor pentru întregia activitate a întreprinderii, pentru calitatea produselor. S-au apreciat realizările înregistrate în domeniul asimilării de oțeluri înalt aliate, în acți-

nile de diminuare a importului de produse de calitate și de utilizare a materialelor refolosibile.

Urmărind îndeaproape procesul de organizare a producției și a muncii în turnătorie, tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut conducerii ministerului de resort și întreprinderii să ia măsuri urgente pentru organizarea la „Aversa” a unei turnătorii automatizate pentru repera de serie care să folosească apoi ca prototip pentru toate unitățile din țară. De asemenea, a indicat să fie amenajată o secție specială pentru turnarea pieselor unicate.

Pe parcursul vizitei a reținut atenția, în mod deosebit, standul de probe hidromecanice, instalație realizată cu forțe proprii, ce permite verificarea în întreprindere a tuturor parametrilor de funcționare a pompelor. S-a vizitat, apoi, atelierul unde se produc pompe pentru energetică nucleară, unitate în care se asigură realizarea unor produse de calitate înaltă, corespunzătoare cerințelor acestei ramuri de vîrf a energiei și tehnicii. Au fost prezentate mai multe tipuri de pompe, dintre care se remarcă cea cu turatia de 10.000 rotații pe minut — prima de acest gen realizată în țară.

Întreprinderea de mecanică fină, următoarea unitate vizitată, asigură economiei naționale peste 90 la sută din necesarul de aparate de măsură și control. De curînd, întreprinderea a înscris în gama produselor sale și aparatura de micromecanică destinată automatizării proceselor de producție.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu îi sint prezentate, de către Petre Dobrescu, directorul întreprinderii, principalele îndepliniri ale muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor unității. Fata de acum cinci ani, întreprinderea realizează azi un număr dublu de tipuri de aparate, a dezvoltat mult producția de matrițe și dispozitive speciale, de tehnicitate ridicată. Creșterea și diversificarea producției, introducerea în fabricație a unor produse de înalt nivel tehnic au făcut ca ritmul mediu anual al volumului de lucru să crească cu 31,2 la sută, produsele unității fiind cunoscute în peste 42 de țări de pe toate continentele. Întreprinderea de mecanică fină participă, de asemenea, cu produsele sale la îndeplinirea programelor speciale din domeniul nuclear, al industriei petroliere, electronice, minieră, construcțiilor de nave.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu îi este prezentată instalația la scară pentru prelucrarea filerelor cu diamante executată în colaborare cu Institutul Central de Fizică și cu Centrul de cercetare științifică, inginerie tehnologică, mecanică fină și scule din cadrul centralei de profil.

În atelierul de rectificat sint examinate setul de scule folosite în industria petrolieră — România numărîndu-se printre țările europene exportatoare de astfel de piese — aparatura complexă de măsură și control și alte produse de înalt nivel tehnic.

Ministrul de resort informează despre felul în care se îndeplinește sarcina trasată privind fabricația în această întreprindere a ceasurilor mecanice. Secretarul general al partidului a cerut să fie luate toate măsurile pentru accelerarea producției de ceasuri mecanice.

Aprecînd realizările colective de la această unitate, tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut specialiștilor ca, împreună cu ministrul și centrala de resort, să întocmească documentația și să elaboreze, pînă în 1985, tehnologia necesară pentru automatizarea întregului proces tehnologic de la turnătoria întreprinderii „Aversa”, să con-

ceapă și să realizeze aparate de măsură și control, care să se situeze la cel mai înalt nivel de precizie și tehnicitate cunoscut pe plan mondial.

Vizita la **Întreprinderea „23 August”** s-a desfășurat în aceeași atmosferă entuziastă, de vibrant patriotism. Un mare număr de oameni ai muncii din această puternică citadelă industrială au făcut tovarășului Nicolae Ceaușescu o călduroasă primire, dînd astfel expresie sentimentelor de deosebită stimă și prețuire față de secretarul general al partidului. Conducătorul partidului și statului nostru a fost întâmpinat de Alexandru Mărgărețescu, directorul general al centralei industriale de profil, Paul Blater, directorul întreprinderii, de alți reprezentanți ai conducerii unității.

Dialogul tovarășului Nicolae Ceaușescu cu specialiștii de aici s-a axat pe principalele aspecte ale dezvoltării, în continuare, a producției de compresoare, locomotive și motoare, îmbunătățirii nivelului tehnic și calitativ al acestora.

S-a vizitat mai întii secția de prototipuri, adevărat laborator al înnoirii și modernizării fabricației, capacitate realizată la indicația secretarului general al partidului. În cadrul expoziției organizate aici au fost înfățișate cele mai noi realizări ale acțiunii de asimilare de noi produse cu caracteristici superioare competitive pe plan mondial, de aplicare a unor tehnologii moderne, menite să asigure sporirea productivității muncii. Gazele informează că, în acest an, au fost proiectate și executate prototipurile a noi agregate complexe. Specialiștii întreprinderii și ai Institutului de cercetare și proiectare „FAUR” și-au concentrat eforturile pentru intensificarea activității de modernizare a fabricației de compresoare, locomotive, motoare și agregate cu motor în vederea îndeplinirii în cele mai bune condiții a sarcinilor de înnoire, pînă la sfîrșitul acestui cincinal, a întregii game de tipodimensiuni ce se execută în prezent. Dintre prototipurile create rețin atenția noul agregat transportabil pentru instalațiile de foraj, precum și numeroase subansamble cu un grad ridicat de complexitate, asimilate în scopul înlocuirii importurilor.

Modul în care se acționează pentru continua sporire a calității produselor este pus în evidență și la secția de utilaje complexe. Sint înfățișate o serie de metode moderne de prelucrare, datorită cărora se obțin importante economii de metal și de energie.

Pe parcursul vizitării secției mecanică II au fost examinate stadiul îndeplinirii programelor de asimilare a noilor tipuri de compresoare și motocompressoare, măsurile ce se impun pentru perfecționarea activității în acest domeniu. Au fost prezentate cele mai recente modele de compresoare cu puteri ridicate pentru gaze unele specializate pentru lucrul în medii puternic corosive, îndeosebi în chimie și petrochimie, care constituie premiere pe plan național. Dintre tipurile aflate în fabricația curentă, acoperind o gamă de puteri cuprinsă între 150—600 CP, au reținut atenția comoresoarele cu 6 cilindri, cu structuri ușoare și foarte ușoare, care asigură economisirea metalului și creșterea substanțială a productivității muncii, precum și diminuarea consumurilor energetice la beneficiar.

Secretarul general al partidului și sint înfățișate preocupările colective din direcția mării gradului de tipizare a reperelor și subansamblelor, extinderii procedeeilor eficiente de lucru — cum este înlocuirea bielor forjate liber cu cele matrițate — realizării prin autoutilare a unor mașini specializate de mare randament.

Aceleași preocupări sint evidente și în sectorul motoarelor care îi revin sarcini importante în linia extinderii fabricării de motoare Diesel pentru nave, pentru industria petrolieră, locomotive, grupuri electrogene, mijloace de transport rutier grele.

Secretarul general al partidului a arătat că fluxurile de producție îndeplinite sînt deosebit de semnificative, nu existînd din punct de vedere al nivelului tehnic erorilor sporite ale programelor de fabricație a motoarelor și a cerut să se organizeze linii moderne de mașini-unelte, să se extindă folosirea mașinilor-agregat, a celor specializate, să crească gradul de automatizare a operațiilor de prelucrare. Arătînd că folosirea mașinilor universale pentru lucrări simple este improprrie și ineficientă, conducătorul partidului și statului nostru insistă asupra necesității de a se concepe fluxuri de fabricație radical modernizate, cu o cotare nouă, capabilă să asigure productivitatea și calitatea conform programelor elaborate. S-a cerut ca, atît la compresoare cît și la motoare, să fie puse la punci linii de producție speciale pentru fiecare tip în parte.

Vizita a continuat la secția de montaj a locomotivelor, unde tovarășul Nicolae Ceaușescu a apreciat că se impune ca, paralel cu eforturile ce trebuie depuse pe linia sporirii volumului fabricației, să se aibă în vedere în permanentă atît modernizarea continuă a produselor, cît și estetica lor, locomotivele fiind și aibă și un aspect cit mai plăcut.

A fost examinat apoi modul de organizare a activității în turnătoriile de oțel și fontă de

pe platforma marii întreprinderi bucurestene. Aprecînd că munca în aceste secționare importante nu se desfășoară în concordanță cu posibilitățile existente, s-a cerut să se ia măsuri urgente pentru reorganizarea spațiilor de producție, extinderea mecanizării operațiilor cu volum mare de muncă fizică.

S-a cerut să se adopte soluțiile necesare în scopul îmbunătățirii condițiilor de muncă.

În legătură cu dezvoltările prevăzute pentru acest sector, secretarul general al partidului a indicat ca noile capacități să fie organizate astfel încît să poată fi adoptate tehnologiile cele mai moderne.

La încheierea vizitei, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că întreprinderea „23 August”, care are un colectiv harnic și talentat, ce a acumulat o bogată

experiență, cu o organizație de partid puternică, în care acționează mai bine de 5.000 de comunisti, trebuie să fie o întreprindere model, o adevărată unitate etalon în domeniul construcțiilor de mașini.

Conducătorul partidului și statului nostru a fost primit de colectivele de oameni ai muncii din întreprinderile și unitățile de cercetare vizitate cu cele mai calde sentimente de dragoste și respect. Peste tot i-au leșit în întâmpinare cu steaguri, roșii și tricolore, cu bancnote a indicat ca noile capacități să fie organizate astfel încît să poată fi adoptate tehnologiile cele mai moderne.

La încheierea vizitei, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că întreprinderea „23 August”, care are un colectiv harnic și talentat, ce a acumulat o bogată

re i-au înminat, în semn de dragoste și respect, frumoasele buchețe de flori. Atmosfera sărbătorească era întregită de formațiuni artistice care interpretau cîntecul închinat partidului, secretarului său general, patriei și poporului.

Reprezentanții conducătorilor ministerelor, centralelor industriale de profil, întreprinderilor și institutelor de cercetări vizitate au adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu cele mai vii mulțumiri pentru indicațiile și orientările date. Comunistii, toți oamenii muncii din aceste unități s-au angajat că vor acționa cu toată responsabilitatea, cu elan revoluționar pentru a înținda istoricul eveniment din viața partidului și a țării — Congresul al XIII-lea al partidului — cu noi și importante fapte de muncă.

Din marea carte a istoriei noastre naționale

200 DE ANI DE LA MAREA RĂSCOALĂ CONDUSĂ DE HOREA, CLOȘCA ȘI CRIȘAN

Marea răscălată populară condusă de Horea, Cloșca și Crișan, ce a zguduit Imperiul habsburgic la sfârșitul secolului XVIII, a fost un moment crucial al luptei pentru libertate socială și națională a poporului român, constituind semnalul bătăliilor din epoca modernă ce vor duce în final la fărâșirea statului român unitar și independent.

Săptămăna românilor transilvăneni la început de veac XVIII este una din cele mai grele. Cu toate că suzeranitatea Purții este înlocuită cu subordnarea față de împăratul de la Viena, schimbare ce aparent ar fi trebuit să fie beneficiară emancipării naționale a românilor, situația reală a națiunii române este în continuă deteriorare. Diploma leopoldină din 1691, act ce stabilește relațiile dintre principatul și Curtea de la Viena, menține privilegiile celor trei națiuni „politice” (maghiari, sași și secui) și dreptul celor patru „religii” (catolică, calvină, luterană și unitariană) de a fi singurele oficiale. Chiar dacă recensămintele din anii 1700-1800 atestă fără putință de tăgădă faptul că românii constituie marea majoritate a populației transilvane (peste 65 la sută) și sînt în continuă creștere, ei sînt în continuare considerați „tolerați”, așa cum și „legea românească” — religia ortodoxă este „tolerată”. Speranțele maselor largi de iobagi într-o îmbunătățire a condiției lor sociale, speranțe alimentate de tentativele autorităților centrale venieze de a diminua drepturile nobilimii, sînt iluzorii. Prin diploma leopoldină, vestitul Tripartitum al lui Iosif al II-lea, dispus de „dieta sârbătică” din 1814, care legitima de fapt șerbia, este menținut ca piatră de bază în legislația principatului. J. Brisson, vitorul lider girardin a surprins exact situația în cunoscuta sa scrisoare adresată împăratului Iosif al II-lea: „Orînduirea feudală, ale cărei trăsături cumplite s-au sters aproape de pe fața pămîntului, mai păstrează încă toate rigorile în sînul acestui țîntu”.

Deci servituțiile iobăgimii rămîn aceleși ca și în Evul Mediu propriu-zis, la ele adăugîndu-se obligațiile impuse de întreținerea aparatului administrativ și a domeniilor imperiale. În aceste condiții iobagii, care constituiau peste

80 la sută din populația activă de sex bărbătesc din Transilvania, în locul unei reduceri a obligațiilor ce le reveneau, constată dublarea lor! Problema iobăgimii transilvane este în fond o problemă românească în aproape totalitate ei, deoarece trei sferturi dintre iobagi sînt români. „În general, țărănii supus sau iobagii transilvan este în ceea ce privește starea lor, cel mai nenorocit din ce se poate afla undeva pe lume... Un adevărat sclav al stăpînului”, aceasta este imaginea iobagului român conservată într-o investigație făcută prin 1785 din ordinul imperiilor. Situația era într-adevăr insuportabilă: iobagii români erau dator la 3 zile de robăto pe săptămîna.

Îi-liea, iobagii au luat de ne-numărate ori calea Vienei pentru a înfățișa acolo plîngerile lor, Horea însuși făcînd acest drum de mai multe ori. Raporturile sociale și cele naționale nu pot fi despărțite în condițiile specifice ale Transilvaniei secolului XVIII: românul identica cu usurință în persoana stăpînului și pe dușmanul neamului. O ilustrație a constinței naționale a țărînimii române este poezia din 1759 care arată: „Portie dăm noi românii cit celelele neamuri din Ardeal toate laolaltă și ei spun că pămîntul e al lor”. Această idee capătă contururi și mai precise în timpul răscălatei, cînd țărînii din Alba vor spune direct: „Țara nu este a ungurilor. Ci

oceaia Țirgului de Florii. Nenumțurii de arendarea circumscripțiilor de către tezauriarul imperial și iritații de comportarea arendașilor la țîră, jăsenii din Cîmpeni, Bistra, Vidra, Riu Mare au spart butiile cu vin și rachiu ale acestora. Alarmată, autoritățile au luat măsuri drastice pentru arestarea celor vinovați și pedepsirea lor exemplară. Cînd țărînii au fost condamnați la moarte, alții li lăsa pe deoparte să plătească o despădurire enormă în raport cu daunele provocate. Semnalată și dati în urmărire ca lideri ai agitațiilor, Horea și Cloșca nu vor putea fi prinși. În primăvara lui 1783, în urma plîngerii clasei de Horea la Viena, condamnații la moarte a celor cinci este comutată în închisoare pe viață. Cînd, însă, a avut loc o nouă agitație a țărînimii române și mai alarmantă pentru autoritățile centrale și nobilimea locală. Din porunca împăratului Iosif al II-lea, pentru întărirea regimentelor de graniță, se dă ordin de înscriere voluntară în satele din vecinătatea regimentelor. Vînzînd în această ocazie de a scăpa de starea lor disperată, iobagii români porniră în număr mare să se înscrie în armată. Primul sat a fost Hăpăria, de lângă Alba Iulia, și în scurt timp mișcarea s-a propagat în Hunedoara, Zărand, Tara Hațegului, spre ținuturile Turciei și ale Țirnavelor. Pentru a sugera amplexarea mișcării se menționă că după patru săptămîni numai la Alba Iulia se înscrieseră 81 de sate. Aceste evenimente, ce au fost considerate în epoca drept cauze ale răscălatei, nu au fost, de fapt, decît manifestări ale reacțiilor împotriva societății unite, care atinge forma ei de vîrf în mișcarea condusă de Sofronie (1757-1781), indica faptul că tentativa de a disloca o parte a bisericii ortodoxe a fost considerată ca o încercare de desnaționalizare, de rupere a neamului românesc de legea sa. Întreaga analiză a situației românilor este în măsură să explice și evenimentele ce sînt considerate a fi cauzele imediate ale răscălatei. O primă izbucnire a avut loc la 24 mai 1782 la Cîmpeni cu

ADRIAN PANDEA

„Ei, ca și atîția alții, au plătit cu viața, au fost trași pe roată; dar idealurile de dreptate socială și națională nu au putut fi niciodată înăbușite în singele de nici un fel de roți din lume! Roata istoriei a mers întotdeauna înainte: triumful libertății sociale și naționale s-a realizat cu jertfe mari, dar s-a realizat!”

NICOLAE CEAUȘESCU

Horea, Cloșca și Crișan. Ei ce constituie în „trîndaș” eroii ce a marcat răscălatea de la 1784, amplitudinea arme a poporului, menită a inaugura era hotărîtoare a istoriei moderne, eră a intensificării luptei pentru emancipare socială și de neam, a desăvîrșirii unității de stat. Conducător curăzător, organizator cu calități remarcabile — ce au impresionat puternic pe martorii evenimentelor dramatice din urmă cu două veacuri HOREA este personajul central al istoriei; el intruchipează cu o forță de expresie inconfundabilă, aspirațiile de libertate și emancipare ale românilor, hotărîrea lor nestăruită de a-și câștiga drepturile, inclusiv prin sacrificiul suprem.

Născut în 1730 în Apusei, în Albac, vitorul fruntaș revoluționar, înscris în acte cu numele de Vasile Ursu Nicola, a dus viața aspră de iobag al statului pe domeniul Zlatnei. Se pare că a făcut și un stagiu în armată, într-un regiment habsburgic, experiență ce-și va dovedi utilitatea în confruntările militare din noiembrie-decembrie 1784. Alături de ea, o altă experiență, aceea de reprezentant al moșilor în tratativele cu Curtea din Viena, în vederea stingerii iobăgiei, va contribui, în chip direct, la conturarea profilului său de militant național. Astfel, an de an, între 1778-1784, Horea a bătut muntii, a strîns petițiile și plîngerile oștilor, a îndemnat pe fruntașii satelor să țină trează voința de neapăcare a abuzurilor nobiliare, a sarcinilor fiscale în continuă creștere. În același timp, a imaginat planul ingenios de a interveni chiar pe lângă împărat, de a obliga cea mai înaltă autoritate a imperiului să ia o atitudine în „problema românească”. Așadar Horea, sfîrșind orice oprește, fără a se simți prin nimic intimidat, pătrunde în capitala conglomeratului „romano-german” și înaintează repetate cereri revendicative monarhului, „reformator” Iosif al II-lea. În cursul acțiunilor revoluționare, Horea a pus bazele structurilor de conducere și a

dețasamentelor populare, a organizat o administrație proprie, acordînd o largă autonomie comandanților locali, datorîndu-se opera după un plan centralizat, coerent de luptă; un loc de seamă a rezervat inițiativa de masă, participării multiple a populației la pregătirea și susținerea cîrșului de emancipare. Din trăsăturile evidențiate, reiese că Horea a izbutit, într-un interval record, cu forțe și mijloace relativ limitate, să imprime ridicării țărînimii din 1784 caracterul de război de eliberare socială și națională. Impactul acestor acțiuni asupra întregului spațiu românesc și a zonelor adiacente s-a dovedit atât de serios încît cancelariile imperiale ale epocii au luat măsuri

EROI AI NEAMULUI

de „preîntîmpinare” a revărsării valului revoluționar în Moldova și Muntenia, de transformare a conducătorului transilvănean într-un restaurator „rex Daciae”. În reflexia intervențiilor lor represive, adeseori coordonate, ce țineau a-și menține pe români într-o situație de subordonare, în cînda marii război pe care habsburgii și nobilimea reacționară l-au rezervat lui Horea în februarie 1785, — după capturarea lui prin trădare și supunerea la un dur interogatoriu — aspirația de eliberare nu a putut fi înăbușită. Generațiile de militanți angajate a duce mai departe opera începută de iobagii români în toamna unică a anului 1784 generațiile ce au apropiat în timp și realizat triumful idelii naționale prin Marea Unire din decembrie 1918 au avut în clarvăzătorul țărîn din Albac un ilustru anterogator. În principal fiindcă, stabilind recursul la „lanț” modalitate ca de salvagădere a funcțiilor etnice, Horea a înscris,

Cuvîntul lui Horea

Solia sus-secrisului conducător al lor numit Horea și a poporului său de rînd e aceasta: 1. Ca nobilul comitat și tot posesorii săi să pună jurămint pe cruce, cu toate odrăsele lor. 2. Ca nobilime mai mult, sau rîre, ei fiecare unde poate primi o slujbă erăscă, din aceea să trînsă. 3. Ca nobilii posesori să părăsească pentru totdeauna meștile nobiliare. 4. Ca și ei să fie plătiți de dare tot așa ca și poporul contribuabil de rînd. 5. Ca pămînturile nobiliare să se împarîă între poporul de rînd potrivit poruncii împăratului, ce va urma. 6. Dacă Măria Ta și Onorata Nobilită Tablă împreună cu nobilii posesori ar sta pe acestea, făgăduiesc pace, în semnul căreia cer să se ridice atîi pe cruce, cu și pe capetele orășului și pe alte locuri, pe orășii și mai lungi, steaguri albe.

Ultimatumul înaintat țărînii la 11 noiembrie 1784

„Domnule să nu crezi dumneata că fără temel și nu din cea mai arătoare nevoie am făcut acest pas. Avem aici copiii de încredere de porunci împărațului care au fost date pentru bunele supușilor de aici și care nonă niciodată nu ni s-au adus la cunoștință. Teatrul plîngerii noastre au fost zădărnice: totășna am fost respinși și în cele din urmă robia din aste afară ne-a stîit la acasă pas, care de buna seamă ni se va lina foarte în sume de rău, dar care trebuie să arădă după mine și a epăntare dreptă. În cel mai rău caz burcuos schimbăm meștile bînei cu moartea, o viață de neîndur. Așa cel puțin copiii noștri se vor schimba din robii rusi-ne apăsăți în supuși mulțumii și vor fi așezăți iarăși în drepturile omenești.”

VLADIMIR ZODIAN

Ecouri în conștiința umanității

Românii, „descendenți ai coloniștilor romani din Dacia... sînt de religie grecească și constituie partea cea mai mare a locuitorilor acestui Mare Principat al Transilvaniei”, ai „nu ușor pot să ascundă singele cel înfocat al străbunilor lor. Setea lor de libertate este de nelînvîs, și darul mării strămoșești strălucete în vederea în ochii lor, chiar și sub opășarea cea crudă a sistemului feudal și sub vîlul neștiinței și ruidității ce decurg din acest sistem”.

A. Fr. Geisler, 1785

„Întreprinderile îndrăznețe ale românilor din Transilvania au atras cîtuva timp asupra lor privirile tuturor oamenilor care urmăresc cursul evenimentelor și totuși adevărata istorie a acestei revoluții este foarte puțin cunoscută. În unele zile, vino fu aruncată asupra lezivilor... Dpr eroarea s-a văzut, și acum politicienii începură să prevadă tot felul de revoluții mari”.

Kurze Geschichte der Rebellion in Siebenbürgen

„Răscălatea a fost provocată „exclusiv de tratamentul mai apăsător decît al sclavilor, pe care țărînii l-au suferit din partea nobililor”.

„Real-Zeitung”, Erlangen

„Tărînii planuiesc „a se desface de toată nobilimea din Transilvania și de a pune stăpînire pe pămînturile ei”.

„Journal politique de Bruxelles”, 2 ianuarie 1785

„Prin afinitate de argument, aceleși nemulțumiri s-au extins și în pămînturile altor domii (feudali — n.n.) și recrutările militare suprapuse în același timp au aprins tulburarea — ...Toată Transilvania a tremurat pe bună dreptate, intrucît națiunea română este cea mai numeroasă și mai imprădiată în acea sate”.

Report al lui Giuseppe Garampî către Vatican, 18 ianuarie 1785

Conducătorul răscălatei „s-ar califica cu neșirinare regel al Daciei și declară în auzul lumii că va cuprinde această provincie, ori va pieri cu armele în mînă”. El este „un om pe care talentele sale și întreprînzătoria sa îl făcăr pericolos”.

Correspondance politique et anecdotique sur les Affaires de l'Europe, et particulièrement sur celles de l'Allemagne depuis l'année 1780 jusqu'à present.

Horea „a devenit eroul povestirilor populare și simbolul renașterii Daciei”.

Karl Marx

„Răscălatul, după spusele șefilor lor, n-au ca obiect decît să se răzbuie pe nobili și să se pună în afara dependenței față de domnia de pămînt”.

„Le Courrier” (d'Atignon), 1785

„Horea părea a fi născut pentru a domni, și, într-adevăr pe timpul în care și-a jucat rolul, el a dovedit că era demn de asemenea rol. Ura sa naturală față de actele de violență ale nobililor și dorul său de libertate și de proprietate pentru sine și conaționali și coreligionarii săi păreau a fi fost îndemnul acțiunii sale...”.

A. Fr. Geisler

Prin punctul principal din Ultimatumul din Noiembrie „se seacă pentru toatădeauna izvorul asuprii, stirpîndu-se nobilimea. Fiindcă trebuie să fie convinși că ea nu poate exista decît prin servitute și spre nelicieriarea societății”. Și „dacă americanii aveau dreptate să se revolte fiindcă nu voiau să li se impună taxe fără consimțîmintul lor, cu atît mai mult aveau acest drept românii, care nu aveau nici proprietate, nici libertate, care erau pe bunul plac al stăpînilor lor”.

J. P. Brisson

„Ca urmare a ultimelor evenimente, inclusiv a celor din 1784, „Europa stă în fața unei schimbări mari, care mocnește încă în cenușe”.

Kurze Geschichte der Rebellion in Siebenbürgen, 1785

Răscălatea reprezintă o acțiune „foarte importantă în istoria contemporană; a costat în orice caz mai mult singe probabil decît conflictul cu Olanda”.

„Politischer Journal”, 1785

Imperiului consideră că „răscălatea românilor pe care ei sînt înscărnăți și a potolescă nu este încă deloc înăbușită... îndrăznesc să se măsoare cu trupele și au avut pină acum cîteva lupte ușoare, dar destul de înveșitate”.

„Gazette de France”

„S-a tăiat rebelii, la care s-au asociat și turci și unguri, retragerea în Tara Românească și se speră ca prin aceasta să fie forțați să se predea. Domnul Moldovei a trimis pe graniță un detașament pentru a preveni ca vreun supus al său să se alăture rebelilor din Transilvania”.

„Journal politique de Bruxelles”, decembrie 1784

„Nu se poate spune că spiritul de revoltă este în întregime stîrșit în aceste nenorocite părți”, țărînii din Moldova incerdî în mai multe rînduri să continue răscălatea în ținuturile vecine”.

„Courrier de l'Europe”, februarie 1785

„Ca ne învață această răscălatea din Transilvania, așa ca multe altele din zilele noastre, din Polonia, Geneva, din Cantonul Freiburg, din Augsburg etc., atceva decît urmărele nenorocite ale oligarhiei?” (...) „De-ar ști unele stăpîniri că în cîrind sau mai tirziu le așteaptă o astfel de zguduire... Răscălatea românilor dă suveranilor o importantă lecție... Ea confirmă observația că spiritul omeneș este copleșit pentru o răscălatea generală, în numele egalității, o dreptății și o ordinii”.

W. L. Wekhrlin, decembrie 1784

„Eu mor pentru națiune”.

Declarație a lui Horea înainte de execuție, în „Journal politique de Bruxelles”, martie 1785

